సీత సమేత:

Slno 496.

శ్రీరస్తు.

శ్రీరామాయనమః

సీతపెమత్ర.

వీరరసమ్మున శివవిల్లు। ఆరూఢిగ ఖండించి। వేడుకతో వైదేహిని బెండ్లాడివచ్చెనే రామచంద్రా। అప్పుడుదశరథరాజాతప్పక జనకునిజూచి యిప్పుడుమీపుత్రికనూ। మాయింటికి పంపగవలె। నూ। రాముతో రాజ్యము జేయుమని సీతకును త్యతలంబ్రాలూ। తావికివడిబియ్యమ్ములు ప్రేమతో నిడిరంతటను। రాజభూషణమ్ములుబెట్టి నానొపుత్రో డుతులుతోడీగి। రమణిరోరామునిచిత్తము। రాస డుదవెమాయమ్మా। అత్తలమామల సేవాభక్తితో శా యవెతల్లి। పతియేకాంతము జెప్పిన పలుకకుయెవ్వ రితోను। పతిసీపాలిటిదైవముమదియెప్పుడు గాదల చూ ఓవదినెరో మామను వేడుచు। వావికిగోడలు సుమ్మిభాషించేలూకొమ్మి చాసలలోనొక్క బాలనేను పిలచిభోజనమ్ములకూ పెట్టినగానొల్లడుసుమ్మి వలద

నింపరుగ దెమొయమ్మా ఓవదినెరో మాబాలా। ఓరుప్రగలనాతల్లి బప్ప్పలకుప్ప వెసిత్రా! నాకేమిశిరో పోయి రావేసనుగన్నా త్లి। ఆపడుచునీ పం పకన్నా ఆడుకుండపరే యాజనులా। పాటిగాడు గాపూతల్లి పసిడిబొమ్మరోవినవే అనుచునుబుద్ధులు జెప్పి అంపదలచెకూతుర్ని। వెన్నెలకుప్పబోణిరో నిన్నెన్న డుచూడగగలనే। పుమ్మారుమూర్ఛిల్లుజూ చి। వెల్లుమునాతల్లి కన్ను లజలములు నింపుతు క న్న తల్లియుతాబంపె। రామునిసతితానప్పుడురత్న పుపల్లకినెక్కె। కురిసెను పువ్వులవానా మోగెసె ను సుర దుందుభులా। ఆడిరి అప్సరస్త్రీలా పాడి రిభాగవతులును। కదలిరి కాల్బలములతో వెనుబడి రథములునడువా। ఊదిరినాగస్వరములు చేసిరి ఆశీర్వాదములా। ఎదురుగపరశురామునివిల్లువెమొ కశబ్దమువినిఖండించిచెదరకుండాదీనెనుశౌర్యవం తుడురామచంద్రా। అతనిపుణ్యలోకానికి పోకుం డా వకశరముతో। నీతిమార్గమ్మున వేసిన నీలివంతు డా రామచంద్రా। సీతనుగూడయొధ్యలో వ తిలంవగసాగే పెరుగుచు వైభవినొప్పుచు పరిమ

ించెనే రామచంద్రా। కోమలిభుజియించి రేచితాం
బాలసుమ్లు సేయుచును। బోటుగూడి యాడగనో
కష్టేటి యగనెనే రాముచంద్రా। సీతగట్టినాపెలిపి
ట్టు। చీరచూచినడు చెలులా। అత్యూతులసీతసమ
త్రా ఆడియున్నదె రామచంద్రా అత్తయుప్పు
కౌసల్యాతత్తరించుటకు మువచ్చి బిత్తరిచీరిటు చూప
మని అత్తడిగెసుకోడల్ని। అత్తడిగిన భయమునను
బిత్తరిచిరి నవ్వులతో ముద్దియ శిరసటు వంచుకు
కొద్దిగచీరటుజూపె। కడువేడ్కను కౌసల్యాఘున
ముగపిప్రులబిలచి। తగుగద్దెబెట్టించి తాంబూల మి
చ్చె నేరామచంద్రా శ్రీరాములపట్టపుదేవీశుభము
గసమత్రాలాడించి। వేళజూచి చెప్పుడియిది వేడు
కశాయగవలె రామచంద్రా। అప్పుడుపంచాంగం
బులుపిప్పిచూచిమనుతెల్లామంచిదీహస్తనక్షత్రము
పంచమీసోమవారమ్మూ। యెంతరుఘామాయెను అ
భిజితు మంచిముహూర్తము రామచంద్రా। పరమ
పతివ్రతయయియుండును పదుగుర్ధుపుత్రులగను
ను। పట్నపురాణై రాజ్యము పాలింపుదును రామచం
ద్రా। కడువేడుక కౌసల్యా। పేమతో చెలులనుపి

లచి। వేరంటాండ్రును బిలుపుమని పెండ్లికూతురు జే
యవలెరామచంద్రాని పసుపుసలచి సీతకును బంగరు
పట్టుచీరగట్టి। చేడెకుచంద్రా కావికవిక దొడగిరి
రామచంద్రా। కాటుక కసురి తిలకము। కాంతకు
నూటిగదిర్చి। ఛాయగలా బంగారపు నెలతకు అ
ద్దముజూపి। నాల్గుదిక్కుల మాణిక్యపుదీపమ్ములు
వెలుగగనుంచి।పువ్వులబంతులుజుట్టిరిపాలుపుగజాన
కీకపుడూపాడుచుకంబళీ బరచిరి పంకజాక్షిజానకికి
మంచినవరత్నపురోళ్ళూయెంచగలపసిడిరోకళ్ళూ
సఖియలుబాడుచు చిమ్మిలిదంచిరి।వేడ్కతో రామ
చంద్రా॥

సువ్వి పాట.

సువ్విరామచంద్ర సువ్విసువ్వికీర్తిసాంద్రసువ్వి
సువ్విసీతమ్మమాకు శుభములిమ్మా। సువ్విసువ్వాలాలి।
సృష్టిలోను సీతమ్మసమత కోట్లాలుదంచ। వేడ్క
తో వేరంటాండ్రు వేగవచ్చిరీ। సువ్విరామచంద్ర
సువ్విసువ్వికీర్తిసాంద్ర సువ్విసువ్విసీతమ్మమాకు శు
భములిమ్మా। పసిడిరోళ్ళుబట్టి పద్మముఖులు సువ్వి
దంచ కనులపండుగాయె కౌసల్యకప్పుడూ॥ సు॥

షట్పృథుకుక్ష్యమునందు హస్తకంకణంబులాగ దలకో
ష్పాతి బెల్లము కోరియుండిరి ॥ సు ॥ సుప్వాతా పప్పుదం
డి సూటికెపందిపెట్టు ఘనముగా వేడుకలుమిరికల
సుమరిపరీ ॥ సు ॥ రారి ॥

పమ్మిలి శ్రీమన్మలతో సమ్మతిగా పితోద్భూని ఇ
ష్టుగ సంపతులు చేయుచుకోష్టులు తమకొసనందిరి।
కౌసల్యకు పుష్యమిట్టి కాంతులు పంచి విలువిసలంగ
మతియుకులతోను పండితులనుత్తించుచుంటాను। పింపిపం
డులు పాలగిరులు - పరమోన్నతులతో - గాన్పుగ
వెలుగులనేతుల గాలహాపతీ రామునంతా ॥ సూ
పవడినయుని సమితా వెయకిలప్పు చేసి - పేడెను
నాల్గునాపహా - బలక పూర్తి ॥ రా ॥ శుభగుణము
లుగలజానకి అతిమానవతి సమితిరాజునంది - తగి
నాడెను వైభోగము - జగము మెచ్చగ కౌసల్యా -
సుదతికి శుభవార్యమున - శుభయోగపు కలిగిమునా
సుదతికి సుభలగ్నమున శోభనసమయమున తకమె ॥ రా ॥
ఏమునిలుప్రలా కనకపు మేడలు శృంగారించి - పట్టి
వేశ్యాపానుపూలా పథవముతో పరిపంచిపి పచ్చ
నిపట్టుపాపుటి పానుపుపై పరిపించిరి - అచ్చమర్లె
లుజాజులు పానుపుపైన పరిచిరి అత్తరుపన్నీరు మొ

లగు పరిమళోదులనుంపించిరి - పచ్చిపోకలుచా
లాపండుటాకులనుంచీ - జాజికాయ మొదలగుతాం
బూలప్రదవ్యములుంచిరి ॥ రా ॥ భూమిలో గలచు
ట్టాలకు ప్రేమతో లేపలంపరీ - అంగవంగ కాళింగా
ఉంగళాదేశాధిపతులు తమసతులతో గూడుకుని త
మరంతాయె తెంచిరి - మురియుచు పత్రుల జనులున
గలంతానందంబీ - అయోధ్యపట్న ప్రవారికిపంచిరి
పసుపులుసూనె - చెప్పరిభోజనమ్ములకశా చెలియకు
శోభనమునిరి - ఇందుముఖులు తమంతా పాడుతు
జలకములాడి - వరుసతో వలువలుగట్టుకుసురయు
చువచ్చిరి ॥ రా ॥ భోరుగొలువగా వాయిద్యమ్ము
ల శ్రీరాముల శిరస్సంటిరి - నిర్మలయుదకమ్ములతో
నేర్పుసజలకములార్చిరీ - బంగరు పట్టుపీతాంబరము
కట్టనిచ్చిరి వేడుకలా - తీరుగ కస్తూరితిలకము దీ
ర్చిరి ॥ రా ॥ కౌస్తుభామణి పతకము కర్ణకుండల
ములువెలుగా - పచ్చలకిరీటము భుజకీర్తులనుంచె
నె ॥ రా ॥ బొండుమల్లెలుజుట్టెను శ్రీరాములకూ ల
క్ష్మణులు - పచ్చనిపందిళ్ళలోను - రత్నపుకంబళ్ళు
పరపించిరి - అచ్చుగ వేదవిప్రులతోవచ్చి వశిష్ఠుగూ
ర్చుండే - బంగరుపీటములపై వలువలుబరపించే - రా

మునియుంచి - వశిష్ఠభూమిజతెమ్మనిబలికే - శశిము
ఖులందరు సఖియకు తలకురులార్పిరి - బాగుగా
చెంగావి చీరా సీతాంగన కమరగకట్టిరీ - చంద్రకా
వి పట్టురవికె తొడగిరి వేడుకతో - కాటుకకస్తురితి
లకము నెలతకుసూటిగదిద్ది - ఛాయగలాబంగా
రపు నెలతకు అద్దముజూపి - రవముత్యములుకమ్మలు
రవమించినకుంకుమపొట్లా - ధగధగసందెటిదండలురవ
కంకణములు మెరయా - ఒప్పుగబన్న స్వరములుము
త్యము పేరులుబెట్టిరి - ముక్కుకుముంగురబెట్టిరి ము
గిదకుశృంగారించిరి - అచ్చమల్లెలుదెచ్చి అతివకు
కొప్పిడుదురూ ఆభరణంబులుదెచ్చి అలంకరించిరీ
వేడుకలా - తరుణీమణులందరును - సీతాంగనసుడో
డితెచ్చి - శ్రీరాముని సరసాతరుణీనిలుపుదురూ -
హోమపుద్రవ్యములన్ని నీమముతో దెప్పించి - రా
ముని చేవాశిష్ఠ హోమమ్ములు వేల్పించే - వ్రతము
నఅధిపతియై రాముం డతివతో హోమములేల్చే -
నారికేళములూమంచీ కదళిఫలములతోను - సతిప
తుల చేతసుముఖుడూ ఫలదానమ్ములు యిప్పించిరి -
అతివలు ఆశీర్వాదింపుతు హారతులెత్తిరి. రామచం॥

మంగళహారం.

సీతాసమేతాయ శ్రితమనోల్లాస - నీతివాక్యా
య అతినిర్మలాయ రాతినాతిగ జేసి క్రీంచుజగము
లను - ధాతపై బ్రోచుడశరథసుతాయ ॥జయమంగ
ళం నిత్య శుభమంగళం॥ పసానితో జనుడెంచి మఖ
రక్షణము జేసి శివునివిల్వంచి సీతనుపరించి - భువిను
స్న దధసదయోధ్య పురికిజనుదెంచు - కౌసల్యాగారా
బుపట్టిశిఖరమా ॥ జయమంగళం నిత్యశుభమంగళం॥
ం మాచయెప్రసకిపుడు రాజ్యాభిషేకంబు లాయువ
లెసనిరాజుచెప్పగాను - తామసంబునకై కతనవచ
ముండంగ భూమిపై వ్రాలిన ఫల్యాయశరథా - జ
పితృవాక్యముజరుప ధాత్రిజనుల కెల్ల - యుతమం
బసుచుతనయునికతోడా - చితమునదయోచించిచి
న్న తమ్మునితోడ - పట్నంబు వెడలినాపరమాత్మకహా-
జయమంగళం॥ సకలరాక్షసకోటి సంహారమొన
రించి - అకలంకమగుసీతసడనమిచ్చా - శుభకర
ముగదోడొ సుచు శుభముహూర్తమునందు చేకొ
నియె పట్టాభిషేకమప్పుడు ॥ జయమంగళం॥

—* మంగళహారతి. *—

మంగళంసీతకూ మరిలోకమాతకూ మంగ
ళంబింధిరావరఫుత్రికి జయమంగళం నిత్యశుభమం
గళం॥ తులసివనములలోను వేదవతివైబుట్టి తం

దీక్షవరముగానితపముచేసి - రావణునగోరెనని.
రమణిదేహమువిడచి లంకలోబుట్టినావమ్మజానకిప్పుడు
జయ ॥ పెట్టెలోబెట్టి పంట్లో-కడపైన క్షేత్రాయిం
చి వచ్చిమిధిలలోను - జనకునింటా పెరిగి హరివి
ల్లుయెత్తినా అతివకిప్పుడు॥ జయ ॥ తాటకిని గొట్టిరాహ
పౌనియాగముగాచి రాతిరాహల్యనుగాజేసినచ్చె
టులను యూహించి పెండ్లాడి పరశురామునిభంగప
రచించివచ్చినభామకిప్పుడు ॥ జయ ॥ కైకవరముగొ
నికౌసలకుయేగయోవాలినిజంపించితాం గూర్చి - సు
గ్రీవునకుపట్టముకట్టించినిలిపినాకాంతకిప్పుడూ॥ జ ॥
లంకలో చెరయుండీ రావణునిజంపించి కుంభక
ర్ణాదులను గూలనేసి శరణన్న విభీషణుని లంకా
ధిరాజ్యముపారబోయించినా రమణికిప్పుడూ ॥ జ ॥
అచ్చటినుంచివచ్చివరములొప్పాగించి- అయోధ్య
పట్నములపుడుయేలీ - కౌసల్యజూడగా ఘనముగ
పట్టాభిషేక మొందినట్టిచేడెకిప్పుడు - జయమంగ
ళం నిత్యశుభమంగళం ॥

అత్తలు అయోధ్యాపురిముత్తైదులుబంధువులా-
చిత్రదీపములుదెచ్చిరి చిత్రజజనకవడికి - కౌసల్యా

వైకుంఠనాయకులు పుడమిపట్టు పూజాపాదాదిని సింహదుర్గాసతులూ- దక్షిణతాంబూలములు నిచ్చిన భూసురులకును హెచ్చుగ చీరెలుహారములు నిచ్చి సస్త్రీలకు నితర ఇంద్రాదులకు దాసులకూ - చెలి కత్తెలకూ బాలురకూ పచ్చని పట్టుచీరెలు జనకుడు తాజదివించె రాముని తల్లికిదండ్రికి భూమిజతల్లిదం డ్రికిని అరుంధతివశిష్టు మొదలుగ పెద్దలకందరికపు డు మొక్కుచు వారి చేతను పెక్కుదీవెనలందుకొ నుచూ చకిధరుడు లేచాదిక్కులు వెలుగగజూచె లోకాలోకములకూ యేకముగవిందులు జేసి - శ్రీ కాంతునిశోభనమిది చెన్ను మీరగా రామచంద్ర- రామునికి కేళీగృహమును మేలిమితో శృంగారిం చి - ప్రేమజానకి పాన్పు కావింతురె ॥ రా॥ ఇంద్ర గోపపట్టుపరుపూ - అందముతో పరిపించి - చంద్ర కాపీతలగడలూ - ఇరుగడలుంచిరె ॥ రా॥ పరుపుపై మెత్తనమంచి - సరససల్లాపము సెయ్యామీకుసంభ్ర ముగాచే శ్రీ రామచంద్రా ॥ కర్పురతరువులగాలి అప్పుడువిసరగ పువులా తల్పముమంచముమీదకినా ప్పులొలుకగా ॥ రా॥ పానుపుపైగూర్చున్నా - పరం జ్యోతిశ్రీరామూమిక్కిలి పొగులకాంతా- చెక్కిళ్ళు

మెరసెనే రామచంద్రా॥ రామునికే గృహముకు మేలిమైవస్త్రములూ - చాలాపట్టించెను వేడుకతో కౌసల్యా - మేలిమైన ద్రాక్షా ఫలములు చూతఫలములునూ ఫలములు మిక్కిలిచాలా చిత్రపుఫలములు దెచ్చెరే రామచంద్రా - ఖర్జూరఫలములు కిచ్చిలికమలాఫలములునూ - చెరుకుల కట్టలునూ పచ్చిదోసపిండలునూ, అచ్చుగ తేనెతోనలూ చిట్టిబెల్లాపచ్చుల॥ రా॥ రంగుగసీతాతోనూ నాడెటి రంగైనానిమ్మాపండ్లూ - నారసవెలగాపండ్లూ సీతకు ప్రేమనే॥ రా॥ ముత్యపుసున్న మునుంచిపచ్చలసున్న పుకోయ తెచ్చియుంచెనె రామచంద్రా - రంజిల్లుయపరంజీ మేలిమైన పన్నీరూ - చాలాదెప్పించుం చెను వేడుకతో - కౌసల్యాకోడలుకోడలువచ్చి కౌసల్యాకు మ్రొక్కెడెను - తనకుమనమలరగను దీవించెకోడలిక - ఓకాంతామణినీతో నీకాంతుడుపలికినను - పరకాంతల కెరిగించకు ఓకాంతామణినీవు రాజకొమారితేనుదోడుకు రాజాంగనలందరూ తేజముతో మందిరములకు రాజీవాక్షులు లేచిరి - సల్లాపపు గృహమూ రఘువల్లభునిప్రాంచి- మెల్లగగలిసీవచ్చిరి వేడుకతో రామచంద్రా నెలతవుండుమానీనవ్వుతునంగన జేర్చి - నెలతలునవ్వగజా[illegible]కివ

ణకుతున్న డే రామచంద్రా - తలుపులుదగ్గరాసీతా
మునిముష్టినప్పులునప్పి అతిలజ్జింపుచు సీతాఅక్కడ
నిలచెనెరామచంద్రా అంగుళ్యమ్మునరత్న పుష్టంగ
రముపుచ్చుకుదీసి-అంగసముంపరవేసి ఉపాంగుతు తె
మ్మనె రామచంద్రా - పతివాజ్ఞకుమిరకను అతిభ
యముమున ఉంగరముా సతిగొని తెచ్చియిచ్చి చను
ము జేసెనే - రా - సీతనుతొడలపైకి రమ్మని నిమ్మళ
లముగాలిచ్చి - అమ్మరోబాలించి పరబ్రహ్మమైన-రా-
వెలసినప్పుడె దేహము క్షణమాత్రమ్మున వాడినను
అన్ననిజయెంతనుకుమారిని హరిహరియన్నసే - రా
చాలులెమ్మనిచెయిబట్టుకు నీలవణుడుజానకినీ - క
లదయతోనప్పుడు - సతిలాలించెనే - రా - చాలులె
మ్మనిచెయిబట్టుకు నీలవర్ణుడు-జానకినిసాగటాలా
డుడుముా రమ్మనే - రా - తిత్తికితిమంచగాదిది చ
క్కసాగడభారాయనుచు భారబిత్తిరిదుగయనితో
మిశదియనుచును తగునాడె పందెములుఆటనోడె
నూరాముడు సీత గెలచెనే - రా - కోటిదవ్వసముతె
మ్మనిసీత బలకెనే - రా - సకలరాజ్యవైభోగము స్వ
తినీవాడనుగానా-సకలమునీదేయనుచుసతినిలాలిం
చెనె - రా - సీతనీవంటి స్త్రీలతో రాత్రిపగలుకూడు
న్నా - ఆకలిదపిక బాసును - వేడుకతో సీతసమ
తా - పాడినవిన్న గానీ ఇష్టసంపదలు వైభోగము లి
చ్చి రక్షించునె రామచంద్రా ॥ సంపూర్ణము

10508